

Nr 107

Av herr Andersson, Torsten, och herr Gustafsson, Nils-Eric,
angående ersättningsbeloppen till övervakare, m. m.

(Lika lydande med motion nr 221 i Andra kammaren)

Inom eftervården fyller de frivilliga övervakarna en synnerligen betydelsefull uppgift. För att övervakarinstitutionen skall fungera på bästa sätt är en förstärkning av densamma angelägen. Åtgärder måste vidtagas för att säkerställa rekryteringen av kvalificerade övervakare, förbättra utbildningen samt ge ökade förutsättningar för en god kontakt mellan övervakaren och den övervakade.

Arvode

Den alltför låga ersättningen för övervakningsuppdrag har med säkerhet haft en hämmande inverkan på rekryteringen av övervakare. Det är därför av värde att en höjning av ersättningen föreslås i årets statsverksproposition. Enligt vår mening är dock den föreslagna höjningen, uppräknad av arvodet från 25 kr. till 35 kr. jämte en skattefri kostnadsersättning på 15 kr., otillräcklig, i synnerhet som det nuvarande arvodet i flertalet fall betraktats som icke skattepliktig inkomst, medan arvodet framgent skall beskattas.

För att i någon mån ersätta övervakaren för hans betydelsefulla arbete föreslår vi därför att ersättning utgår med 50 kr. per fall och månad. I de fall en övervakare har endast *ett* övervakningsuppdrag bör omkostnaderna för detsamma anses uppgå till samma belopp som uppburet arvode (maximalt 600 kr. per år), vilket således reellt icke föranleder beskattning. Då en övervakare har *två* övervakningsuppdrag bör omkostnaderna för uppdrag nummer två anses uppgå till hälften av uppburet arvode och sålunda endast halva arvodet reellt föranleda beskattning. Enligt samma princip bör avdrag gälla för en fjärdedel av arvoden för ytterligare övervakningsuppdrag.

I tabellform kan vårt förslag uttryckas enligt följande:

	Arvode	Avdrag i deklaration	Beskattningsbar del
Uppdrag nr 1	600 kr.	600 kr.	—
Uppdrag nr 2	600 kr.	300 kr.	300 kr.
Uppdrag nr 3	600 kr.	150 kr.	450 kr.

osv.

Genom av oss förordade ersättnings- och beskattningsregler erhåller övervakarna en bättre ersättning för sitt värdefulla arbete samtidigt som en önskvärd begränsning av antalet uppdrag per övervakare sannolikt nås. (Yrkande i enlighet med det anförda göres i särskild motion.) Vidare bör, som föreslås i propositionen, ersättning utgå för större kostnader av engångskaraktär.

Då övervakningsuppdragen har olika svårighetsgrad anser vi det riktigt att en *differentiering sker av arvodena*. Ett högre arvode, lämpligen 100 kr., bör utgå vid svårare uppdrag, exempelvis när övervakningen avser internerings- och ungdomsfängelseklientel.

Antal uppdrag

Främst på grund av bristen på kvalificerade övervakare har vissa övervakare påtagit sig ett alltför stort antal uppdrag. Om övervakningsinstitutionen skall kunna fungera som avsetts är en begränsning av antalet uppdrag angelägen. En sådan fördelning av uppdragen bör ske, att en enskild övervakare har *två eller tre uppdrag samtidigt*. Antalet uppdrag per övervakare bör under alla förhållanden *maximeras till fem*. I sammanhanget vill vi framhålla vikten av att övervakare utses på ett så tidigt stadium att en god kontakt kan etableras mellan berörda parter och avsedd hjälp ges.

Breddad rekrytering

En breddad rekrytering kan åstadkommas genom att i ökad utsträckning tillvarataga det intresse som sannolikt finns inom *folkrörelserna* och det fria organisationsarbetet. Dessutom bör man i ökad utsträckning vända sig till unga människor. En effektiv väg att nå dessa är att gå via ungdomsorganisationerna. Den stillfilm resp. broschyr som justitieministern aviserar är endast att se som ett första steg i denna utåtriktade informationsverksamhet.

Utbildning

Den brevkurs som omnämnes i statsverkspropositionen bör bli till stor nytta för övervakarnas utbildning. Därutöver är det angeläget med en *intensifierad kurs- och konferensverksamhet* — inte minst för att möjliggöra ett värdefullt utbyte av erfarenheter och arbetsmetoder.

Namnfrågan

I övrigt kan det ifrågasättas om titeln »övervakare» är den mest lämpade. Sannolikt kan en mera positiv effekt erhållas om namnet ändrades till »kontaktman» eller något liknande.

Med stöd av det anförda hemställas,

att riksdagen måtte besluta

A. att ersättning till övervakare skall utgå med 50 kr. per månad och fall,

B. att hos Kungl. Maj:t anhålla om överväganden angående differentiering av övervakararvodena i enlighet med vad i motionen anförts,

C. att antalet övervakningsuppdrag per övervakare maximeras till fem, samt

D. att hos Kungl. Maj:t anhålla om överväganden angående en förändring av titeln »övervakare» i enlighet med vad i motionen anförts.

Stockholm den 19 januari 1968

Torsten Andersson (cp)

Nils-Eric Gustafsson (cp)